

## הלכות שבת סימן שס"ט ש"ע רלה באר הגולה

### ש"ט באיזה אפן מקנין הערוב, ובו סעיף אחד:

א \*הנותן מעות לנחתום ואמר לו 'אם יבואו בני העיר לקנות ממך בשר לערוב זכה לי בערוב שהא לי חלק עמם בשביל מצה זו' (ב) אינו ערוב, (א) \*אפילו ערב החנוני (לכל האחרים) (ב) וזכה גם לזה עמם. \*אבל אם אמר לה (ג) 'ערב לי', קנה ערוב. ואפילו אם אמר 'זכה לי', (ד) 'אם (ז) נתן לו בלי בתורת קנין שיקנה לו בו, קנה ערוב. (ה) 'נתן אם זכה לו הנחתום (ו) על-ידי אחר (ז) 'או שקנה במצה שנתן לו לחם מן השוק, קנה ערוב. 'ואם נתן לו (ח) מצה (ג) לבעל-הבית ואמר לה 'זכה לי בערוב', קנה ערוב:

א משנה שם פ"א

ב פ"א שם פ"א

ג פ"א שם פ"א

ד פ"א שם פ"א

ה פ"א שם פ"א

ו פ"א שם פ"א

ז פ"א שם פ"א

ח פ"א שם פ"א

### ש"ע דיני שתוף בערוב, ובו ח' סעיפים:

א (א) \*הדר (ב) בבית-שער, אכסדרה (ב) ומרפסת שבחצר, (ג) אינו אוסר על בני החצר, (ד) שאינם חשוכים דירה, (ה) \*אבל הדר בבית-התבן, בבית-העצים, בבית-הבקר ובבית-האוצרות, (ו) אוסר: ב כבעל-הבית שיש לו הרבה בתים בחצר (ז) \*והשאלן או השכירן לאחרים, חש לו ככל אחד מהם

א משנה ע"פ פ"א

ב פ"א שם פ"א

ג פ"א שם פ"א

ד פ"א שם פ"א

ה פ"א שם פ"א

ו פ"א שם פ"א

ז פ"א שם פ"א

ח פ"א שם פ"א

### באר היטב

הערוב, והפירות אינן מעבירות, ע"כ, ע"ש: (ב) אינו. הטעם בטור, שלא כן לזכות לו במחנה חס אלא בשביל מצה שיקבל, ומעות אינן קונות, נמצא שאין לו חלק בערוב, ע"מ: (ג) נתן, דהיי חליפין, וכן שזכה זה בפ"א וזה זה בפת, ע"מ: (ד) לבעל-הבית, משום דאין דרך בעל-הבית למכור משלו, וכאלו אמר 'ערב לי': (ב) בבית-שער, אע"פ שיש לו ד' מחיצות, כיון שעובדים דרך שם לא הוי דירה: (ג) שאינם, והוא היין סבת הטב, וימא דף י:

### באר הגולה

\* אפילו ערב החנוני וכו', ע"כ במשנה ברורה, והוא במקנה אחרונים בבאר דברי הטור, ודלא כמו שכתב בט"ז בשם הבית-יוסף, אלא דבאמת אף-על-גב דכן דעת הטור בשיטת אביו הרא"ש, דהוא סובר דהרא"ש לא פליג במה שכתב 'והמתנים העובדים בעיניו וכו' אלא אדבריהם חסידות ולא על דברי רש"י שזכרו מתחלה דמרי שזכה לכל בני החצר וזכה גם לזה, אבל באמת לחי דברי הטור מיימי אוסר דתמימה הרא"ש קא על כל מה שזכר מקום, ולדידה לא מתיימין כלל בנכרי אף עם שאר בני החצר, אלא שהקנין היה רק על-ידי מעות לבד וכפשוטו לשון הרא"ש בסוף דבריו, אבל אם התנו וזהו, אף אם זכה בסתם בכלל שאר בני חצר נמי מהני, ולא צריכין לדחוקי לחלק בין הא לזה דמבאר בסוף הסעיף וזכה על-ידי אחר מהני, ובאמת כן היא דעת הבית-יוסף והש"י לדיקא, אלא דהם פירשו כן בדברי הטור, ובדברי הטור אי אפשר לפרש כן וכמו שהוכיחו האחרונים, ועל כן צריך ציון לדיקא:

\* אבל הדר בבית-התבן, בבית-העצים וכו', מרי שביה-התבן וביה-העצים שיש לו, ואי מרי שיקנה שאלו או שזכר מאחר, עינין על-כ"פ שם שלא יזהר לבעל-הבית שם עצים וכו' דמבאר דבר שאין נשל בשבת, דאי לא הכי הרי יש לבעל-הבית תפיסת-יד וצ"ל אוסר, כמבאר בסעיף ב' \* והשאלן וכו', ע"כ:

על זה וסבירא להו דכיון דנתן מעות אפ"ש דלא ידעא לה לקבל בתורת מתנה, וקמעות הלא אינו קונה: (ז) או שיקנה וכו', דנעשה כזה בשלוחו וקנה זה את חלקם, ונמצא שיש לו חלק בערוב: (ח) מצה לבעל-הבית וכו', גם כבאן מרי (ו) שיקנה לו בעל-הבית בכלל עם אחרים במתנה; והטעם דמהני הכא, (ו) לפי שאין דרך בעל-הבית למכור משלו, ודעת שיקנה לו במעוטי אחר לו, וכאלו אמר לו 'ערב לי' ששעטאו שליט דמא, ועל כן אפילו אם לקח מכור וזכה לו עם כל אנשי החצר גם-כן מהני:

א (א) הדר בבית-שער וכו', לא שנא (ב) של רבים ולא שנא של יחיד, ואף-על-פי שיש לו להבית-שער ארבע מחיצות (ג) וגם הוא מקנה, אפילו הכי כיון שעובדים דרך שם אינו חשוב דירה, וע"כ לקמן בסעיף ז': (ב) ומרפסת, פרושה מבאר לקמן בסימן שעה: (ג) אינו אוסר וכו', אם לא נתן חלק בערוב: (ד) שאינם חשוכים דירה, והוא היין (ג) סבת הטב פ"א ג' לא חשיבא דירה לאסור, פ"א ש"אין בו ארבע אמות על ארבע אמות (ד) אינו אוסר, דלא חשיבא דירה: (ה) אבל הדר וכו', דחשוכים דירה, ואף-על-פי ששעטאין מקנים, וביצא כזה, ומבאר לקמן בסעיף ה' דאם אוכל שם, אף-על-פי שאינו לישן ושוכב שם, (ה) מקרי דירה, דמקום פתא גורם: (ו) אוסר, עד שנתן חלקו בערוב: ב (ז) והשאלן:

### שער הציון

(א) תוספות יוסף טוב ונחלת-אבי ואלה רבה וכו' בשם מהר"ם לובלין ופרי"מגדים כקנות הפג"א אברהם, ושלא כדברי ב"ח ושו"י: (ב) מפרשים הנ"ל: (ג) אלה רבה בשם עבודת-הקדוש: (ד) אחרונים: (ה) ב"ח ושו"י: (ו) אלה רבה בשם עבודת-הקדוש: (ז) אחרונים בשם הטור: (ח) עלת-השבת, וכן משמע בבית-יוסף: (ט) פרי"מגדים: (י) מנ"א אברהם ונאף-על-גב דלעיל בסימן שס"ט ע"פ ב' מבאר דיושבי סבות חובים בערוב, התם מרי דקביעי שם תדיר שהן שוכני מדבריות, ובחידושי רבי עקיבא איגר נשאר דין זה בער"ך ע"ז: (ז) פרי"מגדים: (ח) כל זה מבאר ברבנו יצחק, וכן איתא במקרא דף עב:



## הלכות שבת סימן שע

באר הגולה 470

**דברים** ג' שאינם נשלים בשבת (ח) מחמת (ג) כבדן או מחמת אסור, שהם דברים (ט) שאסור לטלטלם אפילו לצורך מקומן. אין הדברים בהם אסורים עליו ילפי (י) שנועשו כלם באורחים (יא) אצלו, ולפיכך גם הם מתירים להוציא מבתיהם לחצר אף-על-פי שלא נתנו ערוב. (יב) ואם אין הבתים שלו, לא קנויות ולא שכורות, אף-על-פי שיש לו בהם דברים שאסור לטלטלם, אסורים זה על זה: הגה (ד) ויש אומרים (יג) דכל זה כשאין דיורים בחצר אלא הם, אבל כשיש דיורים אחרים (יד) ומוליקים ערוכין אצלם, צריכים כל אחד לערב (הרי"ר והתנ"ח פ' כיצד משתתפין). אחד ששכר בית מן העובד-פוכים והשפיר (יד) אחד מן הבית לחבירו, אם מתחלה לא שכרה (טו) אדעתא דהכי, הנה לה אפילו כל הבית שלו והשפיר אחד מן הבתים לחבירו, (טז) אבל אם (ו) שכרה מתחלה אדעתא דהכי, הנה לה שני בתים (ז) ולא מהני אף-על-פי שיש לאחד מהם תפיסת-יד בבית חבירו (סחרי"ק שורש טא): ג' יחמש תבורות (יח) ששבתו בטרקלין והלקוהו במחיצות, ואם עובדים כלם זה על זה, שאין פתח פתוח לחצר אלא החיצון וכלם עובדין דרך עליו, אין צריכין לתן בערוב (יט) אלא שנים הפנימיים, וכל האחרים חשובים בבית-שער להם. (כ) ואם היה לכל אחד פתח פתוח לחצר, הגה (כא) \* או שאין

ג שם בנזקא וברקא  
פ"ה ד' רש"י שם  
והנכנסים בסוף ר'  
מחלוקת ערובין  
ה' ביה"מ ובה' סה"מ  
ה' וברבים שם ובה' ו'  
ה' וישא' פ'לקים  
ו' משנה שם ע"ב  
ובנזקא שם ז' רש"י  
שם ותליפות ושאר  
מקומים ובה' יתנן  
ע"ה

## באר היטב

(ג) כבדן. צ"ע, דמה גביל יש לכבד זה, דמשו' שקשה לאחר גזה לשני. לכן יש להחמיר בזה רק דברים הפקעים, מ"א. וכתב ב"י בשם מהרי"ק, דאפילו יש פתח מחמת לבעלי-בית מקרי תפיסת הבית, ע"ש: (ד) ויש

## באר הגולה

במשנה בירוח מה שכתבו בשם גבורה-סדול. ולי' שעה מהו שלשים יום, אבל יותר הוי זמן מרבה, כן משמע בהרש"י, ובמבאר בסוף סימן זה: \* או שאין שוכרין וכו'. ע"ז בנזקא וברקא מה שכתב דמסדר לבית אסור אם הם שנים<sup>(א)</sup> אין דרך לשלן בשבת: (ט) שאסור לטלטלם אפילו וכו'.<sup>(א)</sup> ואם היה מתוך דבר לטלטלן לצורך גופן וימקומן, אפשר שיצטרף בעל-הבית להשתמש בהם בשבת או להוציאן מביתו מחמת איזה סבה ולא יסור לו שם תפיסת-יד: (י) שנועשו כלם באורחים כ"ס. פ"ח שלא סלק עצמו מביתם אלו מכל וכל. ונדקא בשמחה שם ספציו<sup>(א)</sup>, (ו) אבל כל-זמן שאין מנח שם, אף שיש לו רשות להניח שם, לא מהני: (יא) אצלו. ומכריז שיש לו רשות להניח שם<sup>(א)</sup>, (ס) ואפילו אין לו רשות להניח בכל הבית רק בפניה אחת<sup>(א)</sup>, אבל אם אין לו רשות לזה כלל, רק שהניח לשם בדרך מקרה ואין מקפידין עליו בזה, לא נעשו על-ידיה באורחים אצלו ואסורין עליו: (יב) ואם אין הבתים שלו וכו'. רוצה לומר, דהינא דלעיל מידי שהבתים שלו בעצם, או שהוא שכור או שהוא אצל, והוא השפירן או השאילן לאחר, דבזה אמרין דהוא נעשה כאורח אצלו, אבל אם אין הבית שיה' לו כלל, אלא שניהם הם שכנים בחצר וכל אחד יש לו בית בפני עצמו ואחד יש לו רשות בבית חבירו להניח שם ספציו והניח שם, לא נעשה הוא בעל-הבית עליו והשכנך דאורם אצלו: (יג) דכל זה וכו'. רוצה לומר, אמתי מועיל תפיסת-יד שיש לבעל-הבית? בזמן שאין עמקם דיורין אחרים בחצר אלא הוא ואותן הגנשים שהשאיל ושהשפיר להן נאו אפילו יש עוד דיורים בחצר, (ט) אלא שאותן דיורין מביאין ערוכין ומניחין אותן בבית בעל-הבית זה או באחד מבתים השאילין שיש לבעל-הבית תפיסת-יד בהן, ואז אין צריכין לכל לתן לערוב פת, לפי שכל בתים אלו הם בבית אחת, ובית שהערוב מנח בו אין צריך לתן פת, אבל כשיש עוד דיורין אחרים בחצר ומניחים הערוב שלא בבית בעל-הבית זה אלא בבתי שאר דיורין, דבזה הלא הבעל-הבית בלאו הכי צריך לתן חלק בערוב, לא מהני בזה תפיסת-יד לפטור השוכרים מלתן חלק בערוב<sup>(א)</sup>, דמגו דשאר דיורים אסרי אבעל-הבית, הנה שדורים בביתו נמי אסרי עליו עד שיתני חלק בערוב: (יד) אחד מן הבירה, הינו, חדר אחד מן הבירה: (טו) אדעתא דהכי. רוצה לומר, בשעה ששכר מן העכו"ם לא כן לשכר בעדו ובכד חבירו: (טז) אבל וכו' אדעתא דהכי. רוצה לומר, (י) דמתחלת שכירות כן לשכר גם בעד חבירו ונתרצה אתו לדור יחדו, אשתכח דהאי שוכר מן העכו"ם שליחותו דחברה קעביד ושניהם שוין בבית זה: (יז) ולא מהני. ובנזקא לעיל בדברי המסבר דאם אין הבתים שלו וכו': ג' (יח) ששבתו בטרקלין. רוצה לומר, שדירתם בטרקלין: (יט) אלא שנים הפנימיים<sup>(א)</sup>. דאף דהשני הוא גם-כן בית-שער לראשון, שקראשון עובר דרך עליו, מפל מקום לא מקרי בית-שער לפטור מן הערוב, דבית-שער דחיד (דהיינו שרק יחיד עובר דרך עליו<sup>(א)</sup>) לא מקרי בית-שער, מדלקמן בסעיף ז, ועל-כן (יט) כל אחד ואחד מהן (יג) חזיב בערוב. ומכריז באופן שהמחיצות שפניגות מגיעות למקרה, נא אין המחיצות מגיעות למקרה, נחשבים שנים בבית אחד ואין צריכין לתן ערוב אחד בין שניהן אם יש עמקם עוד דיורין בחצר: (כ) ואם היה לכל אחד. רוצה לומר, שאינם עובדים זה על זה, רק שיש לכל אחד מחדרו פתח פתוח לחצר: (כא) או שאין עובדין וכו'. רוצה לומר, דהמסבר צ"ח אינם עובדים בגנני שהיה לכל אחד מחדרו פתח לחצר,

## שער הציין

(1) המגן אברתם מפניק על דין השלמת-ערוב<sup>(א)</sup> והאלה רבה מהרי"ק. ע"ז שם, וכן משמע בבאר הג"א וכן פסק בתי"א דאם: (1) בן משמע מהבית יוסף וכן מוכח בתוס' ה'שפיר' ב"ח ע"ז וכן פסק בתי"א דאם, ודלא כפריי מגדים: (2) בן מוכח מהרי"ק ורי"ב, ודלא כפ"ח דהנה לנזק מל"ז דאפילו ה"א ששוכר יש לו רשות להשליך החפצים לחצר, כיון שהוא דבר שאינו נשל בשבת שרי, דליכא, אלא כמו שמצד בתוספות יוס' טוב דגם כן רש"י הוא כמה שקכת דאי כפי שקול ודאי לה אבראי הינו אמשפיר, וכן מוכח באור נדע' ששעתיק דברי רש"י והנכנסים בחדר, משמע דתדא הוא ולא חלצי אהדנו, וכן משמע בפרש"י דבנו תנאל, וכן פסק בתי"א דאם: (3) פריי מגדים, וכלל זה כמה שקכת אחר-ה' הרמ"א ימוליקין ערוכין אצלן, לאפוקי בשמניחין ערוכין בבית בעל-הבית או בביתם השאילין ושוכרין: (4) בן איתא במהרי"ק, והעפיקו בחיילי רבי עקיבא אגרי: (5) ב"ח ואלה רבה וקאמר מרדכי ונכר' שלום ובית-מאיר וסג"י, ודלא כס"ז, וכן משמע בבית-יוסף, כמה שקכת באלה רבה, והנה אם מוליקין ערוכין למקום אחר, ובדלקמה באותו הפעם<sup>(2)</sup>: (6) חלופה כל האחרונים הנ"ל אין חלוק בין יש עמקם עוד דיורין בחצר או לא, דהן בעצמן נחשבים שנים ואסורין זה על זה, ודלא כס"ז: (7) ומשמע באלה רבה ובמאמר מרדכי דהשאר אין צריכין לתן כלל בערוב, דגם בזה נחשבים בבית-שער: אכן דעת החמ"משה, דבזה שאין המחיצות של כל הטרקלין מגיעין למקרה הוי כמאן דליכא למחיצה כלל, וממילא שריין כלם בחדר גדול אחד ואין שום צליקם שם בית-שער כלל, ואם-כן החיוב של ערוב אחד שצריך לתן חל על כלל, וכן משמע בנזקא-שלום: (8) לשון המגן אברתם (בספ"ז): אם דרים שם שנים. (ב) היינו בסעיף זה שאנו עומדים בו.



## הלכות שבת סימן שע

ביאורים ומוספים

[משנ"ב ס"ק ז]

[ו] וְנִקְא כְּשֶׁהֲשִׁיאוֹן לְזֶמֶן מְרַבֶּה.

(8) ואם השאילן לשלושים יום בדיוק, ראה מה שכתב בביה"ל להלן סי"ח ד"ה אלא.

[משנ"ב ס"ק ח]

כִּיּוֹן שֶׁיֵּשׁ טַח לְפָנֵתָן, אִין דְּרָף לְטָלָן כְּשֶׁבִּשְׁתִּי.

(9) ואם המשכיר הוא גברי או מומר ויש לו אצל ישראל השוכר ממנו תפיסת יד בדברים שכוברים קובעם [ראה מה שכתבנו להלן ס"ק י אם מועילה תפיסת יד בגברין], כתב בשו"ת בצל החכמה (ח"ה סי' קמא) שיהבן שלא נחשב לו לתפיסת יד, שביק שהוא רגיל לעשות מלאכה בשבת, ממילא לא ימנע מלעשות גם מלאכה שיש בה טורח גדול, אמנם לדינא הכריע שנחשב לתפיסת יד, והביא כמה ראיות לזה. [וכן מובח מדברי הרשב"א שחובא בחז"א (ארו"ח סי' צ ס"ק מ) שיש תפיסת יד במשכיר נכרי, ולכל הפחות כך הדין בכלים שכוברים קובעם, ראה מה שכתבנו להלן ס"ק י].

[שענה"צ ס"ק ו]

הַמְּנַחֵם בְּהַסֵּס קִפְפֵּק עַל דִּין הַשְּׁלֵמִין עֲרוֹף<sup>(10)</sup>.

(10) שהקשה המג"א (ס"ק ג), איך ניתן לתלות את השיעור בכובד, והרי משא שקשה לאחד נוח לשני, ולכן כתב שרק דברים המוקצים נחשבים לתפיסת יד. אמנם בהגהות סמ"ק (ל"ר מצוה רפ"ב אות ב) כתב, שהכובד קובעו, וכן כתב הא"ר בשם הרשב"א בעבודת הקדוש, וכן הסכימו האחרונים המובאים כאן בשענה"צ, והתוספת שבת (ס"ק ב) והדעת תורה (ס"ב) כתבו, שכל שצריך לטלו בשתי ידיו נחשב ככובד לקובעו, והביאו ראיה לכן מדברי הגמרא בשבת (מ"ה, ב) שמתירה הניטלת בידו אחת מותר לטלטלה, והניטלת בשתי ידיו אסור לטלטלה, משום שאדם קובע לה מקום, וכל שכן דברים הניטלים רק על ידי שני אנשים שנחשבים לדברים כבדים.

[משנ"ב ס"ק ט]

שְׁאֵסוּר לְטָלְטֵלָם אֶפְלוּ וְכוּ'<sup>(11)</sup>.

(11) ואם בעל הבית מחלל שבת, כתב בשו"ת מהרש"ם (ח"ה סי' לד ד"ה ואמנם) שלא נחשב לתפיסת יד, שהרי הוא יטלטל את המוקצה.

[משנ"ב ס"ק י]

שְׁנַעֲשֵׂה כָלֶם פְּאוֹן חִים<sup>(12)</sup>.

(12) מטעם זה כתב בשו"ת מנחת יצחק (ח"ד סי' נה), שאם המשכיר הוא נכרי, לא תועיל תפיסת יד שלו אצל שוכר ישראל, כיון שגדר תפיסת יד הוא שהשוכר נחשב כאוור, וישראל לא נעשה אורח אצל נכרי [כמבאר במג"א ס"ק יב], וכן כתב בשו"ת חלקת יעקב (ח"א סי' ח). מאידך, מדברי החזו"א (ארו"ח סי' צ ס"ק מ) משמע שנקט להלכה כדעת הראשונים שמעילה תפיסת יד של נכרי אצל שוכר ישראל.

[משנ"ב ס"ק יא]

[ו] וְנִקְא כְּשֶׁמִּנְחָ שֶׁם תְּפָצְיוֹ.

(13) מלן שבעליו יהודי ומשכיר לאורחים חודרים שיש בהם מיטות ושלחנות וכדו' שהשוכרים משתמשים בהם, דעת הדבר אברהם (ח"ג סי' ל) והחזו"א (ארו"ח סי' צב) שלא נחשב שיש לבעל הבית שם תפיסת יד, ואסור לטלטל בלי עירוב. וכן דייק בשו"ת מנחת יצחק (ח"ד סי' נה) מהמהרש"ם (ח"ה סי' לד), וכדבריהם כתב בשו"ת נטע שורק (ארו"ח סי' בט), וכן דעת השוואל בשו"ת מהרש"ג

(ח"ב סי' קכב), שרק חפצים של בעל הבית שהשוכר אינו צריך אותם ואינו משתמש בהם נחשבים לתפיסת יד.

מאידך, בשו"ת מי יהודה (ארו"ח סוף סי' מו) כתב, שכיון שביד בעל הבית לקחת את המיטה והשולחן ולהחליפם באחרים, ולאורחים אין רשות להוציא את הכלים למקום אחר, נחשב שיש לבעל הבית שם תפיסת יד, וכן כתב בשו"ת שארית יעקב (סי' יח). ובשו"ת אגרות משה (ארו"ח ח"א סי' קמא) כתב, שגם חפצים שהשוכרם בפירוש לאורחים נחשבים לתפיסת יד. ובשו"ת שבת הלוי (ח"ה סי' נד) כתב שהלכה כחזו"א ודעימיה שאינו נחשב שיש לבעלים תפיסת יד, ובשעת הדחק שאי אפשר להעמיד הדת על תילה, אפשר להקל בזה, ויכל זה באשר בעל המלון גר בקביעות במלון, כמובא להלן בס"ק ז.

[משנ"ב ס"ק יא]

וּמִיָּדִי כְּשֶׁיֵּשׁ לוֹ רְשׁוּת לְהִנִּיחַ שְׁמִי<sup>(14)</sup>.

(14) ואם השכיר לו חדר שעומד שם תנור ברזל, כתב הדעת תורה (ס"ב) שאפילו אם לא התנה בפירוש שהתנור ישאר שם נחשב הדבר ששייר לעצמו זכות בדירה, משום שהשוכר ראה בשעה ששכר שהתנור עומד שם, והיה לו להתנות שיוציאנו משם.

[משנ"ב ס"ק יב]

וְאֶפְלוּ אִין לוֹ רְשׁוּת לְהִנִּיחַ כָּלֶל הַבֵּית רַק כְּפִנָּה אֶחָת<sup>(15)</sup>.

(15) ואם שכרו בית שיש בו שני חדרים ואוכלים רק באחד מן החדרים, כתב בספר ערך ש"י שצריך שהיה לבעל הבית תפיסת יד בחדר שאוכלים שם, ואם פעמים אוכלים סעודתם בחדר זה ופעמים בחדר זה, צריך תפיסת יד בשני החדרים [וכדעת החזו"א (ארו"ח סי' צ ס"ק מא) שרק החדר שבו אוכלים בשבת נחשב לבית. אבל לדעת המשנ"ב (סי' שנה ס"ק לד) שכתב בשם הבית מאיר והרעק"א, שכשיש בבית חדר שאוכלים בו בשבת גם שאר החדרים דינם כבית, לכאורה תועיל תפיסת יד גם בחדר שאין אוכלים בו].

[משנ"ב ס"ק יג]

לֹא מִתְּנֵי כֵּן הַתְּפִיסָתִיךְ לְפִטְרֵי הַשּׁוֹכְרִים מִלֵּתן חֶלֶק בְּעֶרְבוֹ<sup>(16)</sup>.

(16) ודעת החזו"א (ארו"ח סי' צ ס"ק מ), שגם באופן שיש דיורים אחרים בחצר והעירוב מונח אצלם, מועילה תפיסת יד של המשכיר לענין שהשוכרים פטורים מלתת חלק בעירוב [וראה לעיל הערה 7 שהארכנו בזה].

[משנ"ב ס"ק יד]

אֶלָּא שְׁנֵים תְּפִיסָתִיךְ<sup>(17)</sup>.

(17) ולטלטל מהפנימיים לחיצונים בלי עירוב, ראה בשענה"צ להלן (ס"ק כו) ומה שכתבנו שם.

[משנ"ב ס"ק יה]

דְּהִינֵּי שֶׁנֶּק יָחִיד עוֹכֵר דְּרָף עָלָיו<sup>(18)</sup>.

(18) ובאופן שבהדר הפנימי גרים איש ואשתו, כתב הפמ"ג (א"א ס"ק ז) שהבית החיצון נחשב לבית שער של רבים, ולכן גם אם יש דיורים בבית החיצון אין צריכים לערב. מאידך, כתב הפמ"ג (משב"ז ס"ק ט) שביד שער נדון כבית שער של יחיד גם באופן שבהדר הפנימי גרים אנשים רבים, כל שאין שם אלא חדר אחד. וכתב בשו"ת אמרי יוסף (ח"ב סי' כה), שיתבן שבמשב"ז חזר בו הפמ"ג מדבריו שבא"א, וצ"ע. [וכן משמע בשו"ע (סי' ג), שכתב שהחדר המשמש מעבר לחבורה הפנימית ששבתה בטרקלין נדון בבית שער דיחיד, אף על פי שבהבורה יש כמה אנשים].

